

Varför tillåter Gud lidande?

“Lidande är något som berör oss alla på ett eller annat sätt. Även om vi själva eller våra familjer undgår att drabbas av tragiska olyckor eller sjukdom, så kommer vi med all säkerhet att utsättas för lidande av annat slag.”

SOM TROENDE, HAR DU SÄKERT många gånger undrat varför Gud inte ingriper mot allt det, till synes, meningslösa lidande som pågår i vår värld. Varför ställer han inte saker och ting till rätta i denna onda värld? Varför sätter han inte stopp för allt ont?

I sin bok *Disappointment with God* (Besvikelsen på Gud), undrar författaren Philip Yancey: "Om Gud verkligen bryr sig om oss, varför sträcker han inte ut sin hand och rättar till de ting som är fel — eller åtminstone några av dem"?

Rabbinen Harold Kushner frågar samma sak i sin best-seller *When Bad Things Happen to Good People* (När goda människor drabbas av onda ting). Han berättar om en personlig tragedi som fick honom att fullständigt ompröva sin tro och allt han fått lära om Gud.

Vid 14 års ålder dog hans son Aaron av progeria, en sjukdom som gör att man åldras mycket tidigt. Aaron var kort, skallig och såg ut som en gammal man redan i mycket tidig ålder.

Varför måste familjen Kushner genomlida en sådan tragedi? De var ordentliga, skötsamma människor och förtjänade inte ett sådant öde.

För Harold Kushner var detta ett stort problem som han brottades med. Han skriver i sin bok: "Om Gud finns, om han är det minsta rättvis, för att inte tala om kärleksfull och förlåtande, hur kunde han då göra så mot mig?"

Varför får oskyldiga, vanliga, trevliga människor lida? Varför behöver någon människa alls lida? Samma fråga har

ställts om och om igen genom århundradenas lopp.

Kanske är det vårt livs viktigaste angelägenhet. Harold Kushner skriver: "Det finns bara en sak som verkligen spelar någon roll: Varför drabbas goda människor av lidande?"

Hur kan vi uppnå en djupare förståelse av vår värld och allt lidande? Philip Yancey behandlade dessa frågorna i *Disappointment with God*, och han blev tvungen att erkänna: "Jag visste att jag skulle ställas inför spörsmål som skulle bli svåra att besvara, eller som över huvud taget inte går att besvara."

Lidande är något som berör oss alla på ett eller annat sätt. Även om vi själva eller våra familjer undgår att drabbas av tragiska olyckor eller sjukdom, så kommer vi med all säkerhet att utsättas för lidande av annat slag.

Kanske i form av ensamhet, mobbing, verklig fattigdom, ett brustet förhållande, en svår barndom, rädsla eller skuld känslor. Och ingen av oss kan undfly det yttersta sorgespelet, döden.

Varför får vi människor kämpa mot och utstå så mycket lidande?

Gud där ovan, tragedi här nedan

En artikel som denna kan inte besvara alla frågor om mänskligt lidande. Men kanske kan den hjälpa oss att se anorlunda på vår situation. Det är viktigt att vi klart och tydligt skiljer mellan vad Gud är och vad livet för med sig.

Gud är rättvis, men livet är inte alltid rättvist. Gud är god, men människan är

ofta ond. Gud är fullkomlig, men vi begår misstag som ibland står oss dyrt.

Så länge människor begår onda handlingar, kommer någon att skadas. Om du faller offer för en brottslig handling, kommer både du och din familj att bli lidande.

Så länge människor begår misstag, kommer lidandet att finnas. Tänk, om vi bara kunde ta tillbaka ett enda beslut eller en enda handling som orsakat lidande! Om vi bara kunde utplåna ett enda litet misstag! Men det kan vi inte.

Och naturens krafter ger upphov till både gott och ont: vi blir välsignade med regn för våra grödor och förbannade med oväder som översvämmar, dödar och förstör.

Så länge vi är fysiska varelser som kan brytas ned och slitits ut, kommer sjukdom och död att vara vårt öde.

Vanliga, skötsamma människor får ofta lida, och de som begår hemska illdåd är lika ofta framgångsrika. Jesus Kristus påminner om detta när han säger: "Ty han låter sin sol gå upp över onda och goda och låter det regna över rättfärdiga och orättfärdiga" (Matt 5:45).

Tänk efter ett ögonblick hur världen skulle te sig, om den var just så rättvis som vi vill att den skall vara. Inga olyckor skulle kunna hända, inga brott skulle begås och inga naturkatastrofer skulle kunna påverka oss.

En sådan värld är inte logisk. De naturlagar som styr över orsak och verkan, skulle med nödvändighet behöva förändras, in i allra minsta detalj.

Borde Gud sätta stopp för oförsiktighet och ansvarslöshet? Borde han se till att ingen såras, får lida eller drabbas av sjukdom? Borde Gud utplåna döden? Det måste han nämligen, för att göra slut på all sorg och allt lidande.

Under hela vår levnad skulle vi vara likt hjälplösa spädbarn, under ständigt överinseende av vår andlige fader, Gud. Vi skulle inte längre behöva några moraliska värderingar, och vi skulle inte längre vara tänkande varelser, med rätt att överväga olika handlingssätt eller fatta egna beslut.

Det är inte så svårt att vara överens om att en värld utan lidande låter som en utopi; svårare är att helt sonika acceptera Guds rättvisa, när vi ser all den smärta som världen lider av.

Sett med Guds ögon

I Romarbrevets 9:e kapitel, behandlar Paulus lidandet. Han gör det i samband med en annan viktig fråga: Varför endast ett fåtal individer kallades till frälsning i den tidiga nytestamentliga kyrkan.

Var Gud orättvis när han vid denna tidpunkt inte erbjöd hela mänskligheten frälsning? Varför förblev den stora majoriteten "utan hopp och utan Gud...i världen" (Ef 2:12)?

Paulus förklarar Guds ståndpunkt genom att återropa israeliternas uttåg ur Egypten. I det att Gud befriade Israel från slaveri i Egypten, så krossade han samtidigt hela den egyptiska nationen.

Var inte det orättvist? Paulus frågar: "Vad innebär nu detta? Kan Gud göra orätt? Naturligtvis inte. Han säger ju till Mose: Jag skall förbarma mig över vem jag vill, och jag skall ha medlidande med vem jag vill" (Rom 9:14-15).

Israeliterna tyckte otvivelaktigt att Gud var rättvis. Äntligen hade de befriats från sitt slaveri. Livet började helt plötsligt se mycket ljusare ut.

Men tänk er i stället in i faraos och det egyptiska folkets ställe. De var säkert av en helt annan åsikt. Till att börja med hade hela deras trygga värld vänts upp och ned. Grödorna var förstörda, nationens unga män hade dödat eller drunknat i strid, hjordarna hade slaktats. Hela landet var ödelagt och allt förstfött hade dött.

Hade vi bott i Egypten på den tiden, hade vi bara kunnat dra en enda slutsats:

Gud (eller några av de andra gudarna som dyrkades) hade begått en stor orättvisa mot oss.

Här ingrep Gud i sin barmhärtighet, i världsliga angelägenheter, för att göra livet lättare för nationen Israel. Men någonting var fortfarande mycket orättvist med den övergripande världsordningen. En annan nation, Egypten, hade förödmjukats och förstörts.

Paulus hade endast ett svar på, till synes uppenbara motsägelser. Gud har en plan för mänsklighetens frälsning. Vi måste lita på honom, och överlåta åt honom att förverkliga sin plan som han finner lämpligt.

Inget svar på frågan "varför"?

Paulus hade besvarat frågan om Guds rättvisa, men inte med ett direkt svar. I

stället kom han med en motfråga: Varför ställer ni överhuvudtaget en sådan fråga?

Paulus svar var en svidande tillrättavisning: "Men tror du, stackars människa, att du kan göra invändningar mot Gud? Kan det formade säga till formaren: Varför gjorde du mig sådan?" (Rom 9:20).

Men har vi då inte rätt att fråga Gud: Varför har du skapat mig så att jag kan drabbas av lidande eller sjukdom? Varför gjorde du mig inte annorlunda?

Paulus vägrade att ge ett direkt svar på frågan "varför?" Han försvarade istället Guds vishet och rättvisa.

Paulus skrev: "Vilket djup av rikedom, vishet och kunskap hos Gud! Aldrig kan någon utforska hans beslut eller spåra hans vägar" (Rom 11:33).

Paulus vidhöll, att vad vi än lider av,

Varför ingriper inte

BIBELN avslöjar att Gud har gett människan frihet att välja. Han hindrade inte Adam och Eva från att äta av den förbjudna frukten, eller Kain från att mörda sin bror (1 Mos 3:6, 4:8).

Däremot ingrep Gud i en forntida värld som blivit otroligt rå, efter århundraden av våld bland människorna och ett otyglat mänskligt beteende folken emellan (1 Mos 6:11-12). Av denna anledning bestämde Gud sig för att utplåna så gott som hela den dåvarande mänskligheten (verserna 5-7).

Gud hindrade inte ens sin egen utvalda nation, forntida Israel, från att synda. Folket uppmuntrades att välja kärleken och livet (5 Mos 30:19-20), men Gud hindrade dem inte från att välja ondskans väg, vilket var precis vad de gjorde.

Även Paulus skrev om människans frihet att välja mellan gott och ont. I Romarbrevet framgår det tydligt, att det inte var Guds avsikt att tvinga en människa med ont i sinnet till bättring.

Han lät helt enkelt människorna följa sina egna begär (Rom 1:24). De ägnade sig skoningslöst åt girighet,

ondska, förtal, mord och grymhet (verserna 26-31). Detta ledde till mycket lidande bland oskyldiga människor. Gud vredgades över deras handlingar, och straffet för ett sådant leverne var döden (vers 32).

Men han satte inte stopp för deras hänsynslösa beteende mot varandra. Varför inte? Varför gjorde han det inte då — och varför gör han det inte nu?

För att människan verkligen skall bli fri och kunna göra meningsfulla val, måste världen fungera enligt de villkor som mänsklig frihet kräver.

Anta att Gud ändrade livets spelregler och förhindrade människorna från att sära varandra. Skulle han utrota all ondska eller endast en del av den?

Var borde gränsen gå för att Gud skulle ingripa? Vid folkmord, mord, tortyr, hustrumisshandel, brott mot barn, ett slag i ansiktet eller ett sårande ord? Borde Gud hindra oss från att skriva ut falska checkar, fuska på skolproven eller stjäla kontorsmateriel från våra arbetsgivare? Hur långt skulle Gud behöva blanda sig i våra liv för att förhindra mänsklig ondska?

måste vi godta att Gud är vis, barmhärtig och rättvis. Paulus menar att Gud tillåter mänskligt lidande just därför att han är Gud.

Gud är så stor och hans tankar står på ett så mycket högre plan än våra tankar. Vår mänskliga klarsynthet är så underlägsen hans, att den inte kan tillämpas på hans agerande.

Det finns inte alltid ett klart svar till *varför* vi får lida. Under alla omständigheter, är det egentligen fel fråga vi ställer. Ett specifikt "varför" syftar endast tillbaka på något som inte går att ändra på. Vi måste se framåt genom att fråga: Vad är meningen med livet, hur orättvist det ibland än ter sig? Vilken framtid har Gud planerat för oss efter detta liv av lidande?

Vi måste förstå Gud rätt. Han är ingen

förespråkare av lidande för lidandets egen skull.

Gud hatar lidande

För mer än 2500 år sedan, såg profeten Jeremia ut över staden Jerusalem, som hade slaktats och plundrats av babylonerna. Inne i den belägrade staden hade svältande mödrar ätit sina döda barn.

Men Jeremia såg bortom en syndande och döende generation, till en framtid fylld av hopp. Han sade: "Ty Herren förkastar inte för evig tid, utan om han har bedrivit, så förbarmar han sig igen, efter sin stora nåd. Ty han plågar inte av villigt hjärta människors barn och vållar dem bedrövelse" (Klag 3:31-33).

Men det var genom Jesus Kristus som Gud visade sin inställning till mänskligt

lidande. Genom att sända sin egen son till jorden, bevisade han en gång för alla att han älskar oss.

Jesus levde, led svåra kval och dog enligt samma levnadsvillkor som vi lever och lider under. Det var Gud, i mänsklig skepnad, som kom för att lida tillsammans med oss.

Det var det största beviset på Guds kärlek som gick att ge. Jesus Kristus sade det själv: "Ingen har större kärlek än den som ger sitt liv för sina vänner" (Joh 15:13).

Mindre än 24 timmar efter det att han yttrat dessa ord, gav Jesus, som Gud förkroppsligad, sitt liv för hela världen. Han hade lidit och dött för mänskligheten, för syndernas förlåtelse och för att öppna vägen till frälsning för dem som är beredda att tro.

Johannes bevitnade när Gud, i mänsklig skepnad, mötte döden. Offrandet av Jesu Kristi liv exemplifierade kärlek, eller som Johannes så talande uttryckte det: "Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv" (Joh 3:16).

Genom korsfästelsen undanröjde Gud, för all framtid, alla idéer om att han inte bryr sig om oss i vårt lidande. Vid de rättfärdigas uppståndelse, kommer Gud att ge dem en odödlig skepnad och ett liv fritt från smärta.

För alla misshandlade, alla sjukdomsdrabbade, de oälskade, de förlamade, de bortglömda, de ensamma — för alla som har känt eller känner smärta, kommer lidandet att vara över.

Gud kommer att uppsluka lidandet och döden, när det eviga livet segrar. Han kommer att bli allas vår Gud — som är uppenbar för oss, vårdar oss och skipar rättvisa. Då kommer hela mänskligheten att vara medveten om Guds existens, att han är den helande och livgivande, den som inte har något välbehag i att se människan lida.

I den nya värld som beskrivs i de två sista kapitlen i Uppenbarelseboken, Bibelns sista bok, kommer Gud själv att bo bland människorna, "... och han skall torka alla tårar från deras ögon. Döden skall inte finnas mer, och ingen sorg och ingen klagan och ingen smärta skall finnas mer. Ty det som en gång var är borta" (Upp 21:4). □

Gud mot ondska?

För att förhindra ondska, skulle Gud oavbrutet bli tvungen att ingripa i varje människas liv, eller hur? Om han ville vara rättvis och konsekvent, det vill säga.

Gud skulle då komma att inkräkta på vår frihet; vi skulle inte längre ha en egen fri vilja. Vi skulle bli likt robotar där varje handling styrdes av Gud. Vi skulle inte kunna välja mellan gott och ont, eftersom Gud skulle besluta allt för oss.

Det finns bara en lösning. För att bli moraliskt ansvarsfulla människor, som ju är Guds önskan, måste vi ha frihet att välja det som är rätt, för rättvisans egen skull. Vi kan inte låta någon annan besluta eller välja för oss, eller få dessa beslut påtvingade oss.

Vår värld, så full av fördärv, fungerar enligt dessa grundprinciper. Naturligtvis åser inte Gud heller vanmäktigt allt det onda, såsom många tror. Bibeln ger en helt annan bild.

Fastän Gud vredgas över människornas omänsklighet mot varandra, har han, för att bevara den mänskliga friheten, valt att inte ingripa mot varje oförrätt eller förseelse.

Måhända tycker vi inte om denna

tingens moraliska ordning. Vi kan avsky den, vilket är precis vad Gud gör. Ändå är det för vårt eget bästa, och i enlighet med Guds plan för mänskligheten, det sätt han har valt att låta världen styras på. Finns det någon enda bland oss som skulle vilja leva i en värld utan personlig valfrihet?

Till syvende och sist, är det inte Gud som orsakar lidandet. Människan och samhället vi lever i är boven i dramat. Allt, ifrån större förödelser till en enstaka oförrätt mot en anhörig, är en produkt av människans sätt att resonera och hennes sätt att leva. Det är inget som Gud orsakar eller önskar.

Bibeln, Guds ord till människan, bekräftar om och om igen förekomsten av orättvist lidande. Detta lidande kommer inte att upphöra, förrän varenda varelse på vår jord är fylld av Guds kärlek.

Då kommer Kristus att styra jorden (Jes 11:1-9). Det mänskliga medvetandet kommer att fyllas av den Helige Ande (Jer 31:31-34).

Kanske blir det, med detta hopp i minnet, lättare att uthärda lidande i en orättvis värld.

Jesus, vår lidande Gud

”Föraktad var han och övergiven av människor, en smärtornas man och förtrogen med sjukdom. Han var som en för vilken man döljer sitt ansikte, så föraktad att vi höll honom för intet. Men det var våra sjukdomar han bar, våra smärtor, dem lade han på sig, medan vi höll honom för att vara hemsökt, tuktdad av Gud och pinad. Ja, han var sargad för våra överträdelsers skull och slagen för våra missgärningars skull. Straffet var lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår blir vi helade”
(Jes 53:3–5).

”När vi nu har en mäktig överstepräst som har stigit upp genom himlarna, Jesus, Guds son, låt oss då hålla fast vid vår beklännelse. Vi har inte en överstepräst som är oförmögen att känna med oss i våra svagheter, utan en som har prövats på alla sätt och varit som vi men utan synd. Låt oss därför frimodigt träda fram till nådens tron för att få förbarmande och nåd i den stund då vi behöver hjälp”
(Heb 4:14–16).

ÄR GUD RÄTTVIS? Denna fråga besvarades en gång för alla, för 2000 år sedan, av Jesus.

Gud kom i mänsklig gestalt och utsattes för den största orättvisan i historien. Själv fick Jesus inte uppleva frid, han hade inga tillgångar eller tillhörigheter, han levde ett relativt kort liv, fyllt av smärta och han mördades på ett mycket vanhedrande sätt.

Vissa människor tror att Gud lovar att göra livet rättvist om man är god. I så fall bröt han grundligt sitt löfte vad beträffar Jesu liv, den enda syndfria människan i mänsklighetens historia.

Jesus var den lidande tjänaren: Gud i mänsklig gestalt. Hans ankomst hade förutspåts flera sekel tidigare. Enligt profeten Jesaja skulle den framtida Frälsaren vara "...en smärtornas man och förtrogen med sjukdom" (Jes 53:3).

Han skulle, som det villiga lammet, ledas till slakt av sin Gud. Jesaja skrev om Jesus: "Det behagade Herren att slå honom med sjukdom" (vers 10). I vilken avsikt? Jo, för att sona våra synder och göra frälsningen möjlig (vers 12).

Fastän han var Gud, blev Jesus tvungen att bli oss människor i allt lika, för att kunna ta på sig våra synder och fullborda frälsningens nåd (Heb 2:17). Han fick känna hur vi människor upplever lidande och smärta.

Jesus konfronterades med besvikelser, smärta, hunger och trötthet, utsattes för frestelse och fruktan. Under den sista natten med lärjungarna, strax innan han blev förrådd, sa han: "Min själ är bedrövad ända till döds" (Mark 14:34).

Jesus genomled tortyr och slutligen ohyggliga kval på korset. Folk smädade och förlöjligade honom: "...hjälp dig själv nu, om du är Guds son, och stig ner från korset" (Matt 27:39–40). "Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa", hånades en lidande, döende Jesus (vers 42).

Eftersom han själv har fått erfara all den smärta och det lidande som vi överhuvudtaget kan utsättas för, kan ingen anklaga Gud för att inte förstå oss i vårt

lidande. Det manar till eftertanke; Gud som människa har delat *all* vår smärta.

Jesu lidande och död har för alltid tagit död på myten att livet måste vara rättvist och att Gud är orättvis. Ingen kan anklaga Gud för att hålla sig undan eller inte bry sig om oss.

I Gamla testamentet fick några av de som stod honom närmast lida. I Nya testamentet var det Gud själv, Jesus i mänsklig gestalt, som genomled den yttersta orättvisan. Han bespottades, piskades, spikades fast på ett kors, förödmjukades och hängdes upp så att han kunde ses av alla, och skars slutligen upp med en lans.

Jesu lidande och död avslöjade en flagrant och vidrigt orättvis värld. Men korset visar med all tydlighet att Gud uthärdade orättvisa. Jesus blev inte förskonad från lidande.

Gud, som Jesus, kom för att dela världens lidande och för att frigöra en förtvivlad mänsklighet från syndens slaveri. Han genomled, både orättfärdigt och orättvist, det värsta kval som världen någonsin kunde utsätta någon för.

När vi känner smärta är det naturligt att vi undrar över om Gud är rättvis. Är det rätt att vi skall behöva lida?

Gud har gett oss sitt svar. Han gjorde det, i mänsklig skepnad, genom Jesu Kristi liv och död. Må det stärka vår tro och förtröstan på Gud i våra mörkaste stunder. □

Artiklarna i denna inlaga är tagna från ett särtryck *Varför tillåter Gud lidande?*

Skriv till oss på nedanstående adress, om du önskar erhålla det kompletta särtrycket.

Svensk redaktion:
Den Enkla Sanningen
Box 54, 240 14 Veberöd

Internet:
Den_Enkla_Sanningen@wcg.org

För övriga nordenadresser och annan information, se tidningens redaktionsruta.